

KONFERENCIA-BESZÁMOLÓ

a Prágában megrendezett
Creating a Sphere of Security in the Wider Central Europe: Non-military aspects of security in V4 countries - prospects for co-operation
nemzetközi biztonságtudományi konferenciáról

A V4 országok külügyminisztériumai mellett elemzői és tanácsadói funkciókat ellátó külügyi kutatóintézetek által szervezett és a Visegrad Fund által finanszírozott nemzetközi biztonságpolitikai konferencia 2011. március 30-án Prágában, a cseh külügyminisztérium tükörtermében került megrendezésre.

A konferencia elsődlegesen a terrorizmus, a radikális iszlám, a szervezett bűnözése és az irreguláris migráció és emberkereskedelem témaköreire koncentrált, amelyek az elmúlt évek során fontos belbiztonsági problémává váltak a Visegrádi országok mindegyikében, és ennek következtében fokozott szubregionális együttműködést tesznek szükségessé. A nemzetközi kockázatokra tekintettel elengedhetetlen az együttműködés kereteinek és preferenciáinak. Másfelől azonban – ahogy a konferencia elnöke, August Pradetto, a Helmut Schmidt Egyetem professzora bevezetőjében kifejtette – a V4 országos strukturális és kulturális hasonlóságai, amelyek a „homo visegradiens” fogalmában összegezhetőek, fontos tanulságokat tartogatnak a régi uniós tagállamok biztonságpolitikusai számára is.

A tanácskozás három egymást követő szekcióban folyt, ezek keretében mindegyik érintett ország képviselője beszámolt országa helyzetéről és feladatairól.

A terrorizmussal foglalkozó első szekcióban a Magyar Külügyi Intézet részéről Marton Péter tartott előadást. Egyéb események mellett hangsúlyozta a „cigánygyilkosságok” néven elhíresült merényletek negatív hatásait és tanulságait a jövőre nézve. Az illegális migrációval foglalkozó harmadik szekcióban a hangsúly az emberkereskedelem mozzanatára került, az előadók kitértek a prostitúciós célú (nem utolsó sorban belföldi) emberkereskedelem megelőzésének lehetőségeire. A kelet-közép-európai régió és a Mediterráneum közötti kapcsolatok újjászerveződéséről és az azzal kapcsolatos migrációs hatásokról Rózsa Erzsébet, a Magyar Külügyi Intézet igazgatóhelyettese értekezett.

A belföldi és nemzetközi szervezett bűnözéssel foglalkozó második szekcióban is kiviláglott, hogy a régió országai igen hasonló problémákkal küszködnek. A lengyel Plywaczewski professzor prezentációját követően az Országos Kriminológiai Intézet képviselőjében magam mutattam be a szervezett bűnözés helyzetét és néhány történeti vonatkozását Magyarországon. Kitértem a kutatás nehézségeire, a szervezett bűnözés visszaszorítását szolgáló intézkedéscsomagokra és intézményi fejlesztésekre valamint az alacsonyban szervezett bűnözés néhány olyan területére, amelyről kutatási eredmények és „kemény” adatok állnak rendelkezésre (fehér galléros bűnözés, külföldi csoportok é cselekményeik, embercsempészet és -kereskedelem, ingatlancsalási sorozatok, kábítószer- és cigarettacsempészet, áru- és márkahamisítás, nagystílű gazdasági bűnözés és a korrupció néhány vonatkozása). A terrorizmus kapcsán említést tettem néhány kirívó merényletről valamint szélsőjobbboldaliság erőszakos megnyilvánulásainak erősödéséről és a rasszista merényletek megjelenéséről is.

A rendezvényt a Visegrad Elections 2010: Domestic Impact and European Consequences című tanulmánykötet bemutatója zárta mintegy tárrendezvényként. A kötet szerzői a 2010-ben

lezajlott választások eredményeit és az ezzel összefüggő külpolitikai változásokat és várakozásokat elemezték.

Figyelemreméltónak mondható, hogy Magyarország egyes belpolitikai jelenségei, főként a demokratikus kontrollok állítólagos gyengülése és az ország vélelmezett „történelemorientált” külpolitikája kapcsán elhangzottak aggodalmak és kedvezőtlen megjegyzések is, bár a résztvevők elismerték, hogy az uniós elnökség ellátásában nem találnak kifogásolnivalót.

2011. április 6.

Dr. Póczik Szilveszter
tudományos főmunkatárs